

ΕΠΛ.Σ. ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

**ΣΧΕΔΙΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΒΟΗΘΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο σχέδιο προδιαγραφών που ακολουθεί στις επόμενες σελίδες καταγράφεται το σύνολο των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, οι οποίες πρέπει να αποκτηθούν από τους μαθητευόμενους κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης - μαθητείας στα δύο έτη των σπουδών τους και η κατ' έτος χρονική ταξινόμησή τους σύμφωνα με τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών της ειδικότητάς τους.

Το παρόν σχέδιο προδιαγραφών αποτελεί αρχική προσέγγιση για την πρακτική - μαθητεία των μαθητών. Η τελική του διαμόρφωση θα προκύψει από τη συνεργασία των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και των επαγγελματικών τους οργανώσεων με βάση και τις σχετικές τους προτάσεις.

Οι χώροι μαθητείας διαφέρουν από επιχείρηση σε επιχείρηση. Το περιεχόμενο της πρακτικής άσκησης (οι τομείς δραστηριοτήτων / μαθησιακοί στόχοι) είναι κοινό για όλες τις επιχειρήσεις. Η επιχείρηση στην οποία πραγματοποιείται η πρακτική άσκηση είναι αυτή η οποία καθορίζει τη σειρά, τη χρονική διάρκεια και τον τόπο εκπαίδευσης στον οποίο θα υλοποιείται για κάθε χρόνο μαθητείας η κάθε δραστηριότητα.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ο/η κάτοχος του πτυχίου της ειδικότητας “Βοηθών Γενικής Βρεφονηπιοκομίας” είναι άτομο που έχει πιστοποιημένες γνώσεις, δεξιότητες και επαγγελματικές στάσεις που το καθιστούν ικανό να εργασθεί:

- ως υπάλληλος σε:
 - ✓ βρεφονηπιακούς σταθμούς (δημόσιους, δημοτικούς και ιδιωτικούς),
 - ✓ κέντρα υποδοχής και διαμονής βρεφών και νηπίων (στο κέντρο βρεφών «Μητέρα», τα χωριά SOS κ.ά.),
 - ✓ κέντρα οικογενειακού προγραμματισμού,
 - ✓ παιδότοπους και κέντρα δημιουργικής απασχόλησης,
 - ✓ κατασκηνώσεις.
- ως ελεύθεροι επαγγελματίες, αναλαμβάνοντας τη φροντίδα και αγωγή βρεφών και παιδιών στο σπίτι.

Ο/η Βοηθός Γενικής Βρεφονηπιοκομίας ασχολείται με τη φροντίδα και τη διαπαιδαγώγηση παιδιών προσχολικής ηλικίας και με την καθοδήγηση και συνεργασία βρεφονηπιοκόμων ή νηπιαγωγών μπορεί να εκτελεί τις παρακάτω επαγγελματικές δραστηριότητες:

- Μεριμνά για την ψυχοσωματική υγεία, την ψυχοσωματική εξέλιξη, τη διαπαιδαγώγηση και την κοινωνικοποίηση βρεφών και νηπίων, παιδιών δηλαδή ηλικίας 0-6 ετών. Τους προσφέρει αγωγή, ψυχαγωγία φροντίδα (φαγητό, καθαριότητα), σύμφωνα με τις αρχές της βρεφοκομίας και της παιδαγωγικής.
- Συμβάλλει στην υλοποίηση του ημερήσιου προγράμματος που ακολουθείται στο χώρο εργασίας του, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από δραστηριότητες που βοηθούν το παιδί να αποκτήσει γνώσεις και εμπειρίες, να αναπτύξει ευαισθησία, φαντασία, αισθητική, δημιουργική ικανότητα έκφρασης, παρατηρητικότητα και αυτονομία και γενικά να διευρύνει τον εσωτερικό του κόσμο, να ωριμάσει συναισθηματικά και ψυχοκινητικά.
- Φροντίζει με κατάλληλη προσέγγιση για τη συμμετοχή στις δραστηριότητες όλων ανεξαιρέτως των παιδιών και γενικά για τη δημιουργία ατμόσφαιρας στοργής, αποδοχής, ασφάλειας και χαράς.
- Παρατηρεί τις αντιδράσεις των παιδιών και επισημαίνει αλλαγές ή παθολογικά συμπτώματα, ενημερώνει σχετικά τον/ την υπεύθυνο/η βρεφονηπιοκόμο ή νηπιαγωγό και με την έγκριση του/της τους γονείς και τους ειδικούς (γιατρό, ψυχολόγο κ.ά.).
- Εφαρμόζει πιστά όλα τα απαραίτητα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας και ευθύνεται για κάθε αμέλεια ή παράλειψη που μπορεί να έχει επίπτωση στην υγεία των παιδιών.
- Συντάσσει εκθέσεις προς τους προϊσταμένους του/της και ενημερώνει βιβλία που προβλέπονται από τους κανονισμούς για θέματα που αφορούν στα παιδιά και γενικά στη λειτουργία του χώρου εργασίας του/της.
- Αναπληρώνει τον/την βρεφονηπιοκόμο/νηπιαγωγό όταν απουσιάζει.

ΠΡΩΤΟ ΕΤΟΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

Γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που πρέπει να μεταδοθούν στους μαθητευόμενους κατά τη διάρκεια της μαθητείας - πρακτικής άσκησης στα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα.

ΓΝΩΣΕΙΣ

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Γνωστικό αντικείμενο:

Καθημερινές πρακτικές υποδοχής, διαμονής και αποχώρησης βρεφών και νηπίων

- *Υποδοχή των βρεφών και των νηπίων*
- *Ατομική καθαριότητα των παιδιών*
- *Διατροφή (πρόγευμα, μεσημερινό γεύμα, απογευματινό)*
- *Ανάπαυση βρεφών και νηπίων*
- *Αναχώρηση*

- Υποδέχονται και παραλαμβάνουν τα βρέφη και νήπια (από τα σχολικά λεωφορεία ή τους γονείς).
- Τακτοποιούν τα ατομικά τους είδη.
- Ελέγχουν την προσέλευσή τους (παρουσίες- απουσίες).
- Επιλαμβάνονται της ατομικής καθαριότητας των βρεφών και των νηπίων.
- Φροντίζουν τη διατροφή τους (πρόγευμα, μεσημεριανό γεύμα, απογευματινό) και συγκεκριμένα:
 - ✓ Ταΐζουν τα βρέφη.
 - ✓ Προετοιμάζουν τα γεύματα (στρώσιμο τραπεζιού, διανομή, συγκέντρωση σκευών, τακτοποίηση του χώρου) με συμμετοχή των ίδιων των παιδιών που αποσκοπεί στην ανάπτυξη δεξιοτήτων αυτοεξυπηρέτησης,, επικοινωνίας κ.ά. και στην απόκτηση σωστών τρόπων και συνθηθειών.
- Φροντίζουν για την ανάπαυση βρεφών και νηπίων (οργάνωση περιβάλλοντος και προετοιμασία του χώρου και των παιδιών).
- Απασχολούν τα παιδιά, που για οποιονδήποτε λόγο δεν αναπαύονται, με επιτραπέζια - παιδαγωγικά παιχνίδια ή στις διάφορες παιδαγωγικές γωνιές.
- Ετοιμάζουν τα βρέφη και νήπια για την αναχώρησή τους.
- Τα παραδίδουν στη συνοδό του σχολικού λεωφορείου ή στους γονείς τους.
- Ενημερώνουν τους γονείς για

Γνωστικό αντικείμενο:
Βρεφοκομία - Φροντίδα και αγωγή βρεφών ηλικίας έως τριών (3) ετών

- Αναφέρουν τις βασικές αρχές της βρεφοκομίας και τον ρόλο του ενήλικα που ασχολείται με το βρέφος είτε στο σπίτι είτε στο βρεφονηπιακό σταθμό.
- Περιγράφουν τα στάδια της φυσιολογικής σωματικής και ψυχοσυναισθηματικής ανάπτυξης του βρέφους και χαρακτηριστικά τους.
- Περιγράφουν πρακτικές και φροντίδες που αφορούν:
 - ✓ στη σωματική υγιεινή του νεογέννητου και του βρέφους,,
 - ✓ στη διατροφή τους,
 - ✓ στο περιβάλλον (υγιεινή, κατάλληλες περιβαλλοντικές συνθήκες και επίπλωση του χώρου που φιλοξενείται το νεογέννητο και το βρέφος),
 - ✓ στον κατάλληλο ατομικό ρουχισμό τους,
 - ✓ στα αξεσουάρ ύπνου, διατροφής, και υγιεινής, βάσει παιδαγωγικών αντιλήψεων.
- Σκιαγραφούν το περιεχόμενο αγωγής και εκπαίδευσης στην διάρκεια του πρώτου, δεύτερου και τρίτου χρόνου, και τα χαρακτηριστικά των συναισθηματικών αναγκών και της νοητικής τους εξέλιξης.
- Αναφέρουν ατυχήματα της βρεφικής ηλικίας και τους τρόπους πρόληψής τους.

Γνωστικό αντικείμενο:
Στοιχεία Γενικής Ψυχολογίας

- Αναφέρουν και αναλύουν με **ειδική εστίαση σε παιδιά προσχολικής ηλικίας:**
 - ✓ τις αρχές και τους παράγοντες που διέπουν και διαμορφώνουν την αντίληψη του ατόμου,
 - ✓ το ρόλο της αντίληψης και μάθησης στην εξέλιξη του ατόμου,
 - ✓ τις μορφές μνήμης του

προβλήματα συμπεριφοράς και υγείας.

- Επιλέγουν την κατάλληλη επίπλωση και φροντίζουν για τη διατήρηση των απαιτούμενων συνθηκών άνεσης σε όλους τους χώρους φιλοξενίας και δραστηριοτήτων των βρεφών στον βρεφονηπιακό σταθμό.
- Επιλέγουν τον ατομικό ρουχισμό του βρέφους ανάλογα με την ηλικία και τις καιρικές συνθήκες.
- Διακρίνουν και επιλέγουν τα κατάλληλα για τα βρέφη αξεσουάρ υγιεινής, ύπνου, περιπάτου και διατροφής.
- Αναγνωρίζουν τη σημασία της κατάλληλης διατροφής των νηπίων σε όλα τα στάδια ανάπτυξής τους και μετά από συνεργασία με ειδικούς, επιλαμβάνονται της κάλυψης των διατροφικών αναγκών κάθε βρέφους που φιλοξενείται στο βρεφονηπιακό σταθμό, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες και την ηλικία του.
- Εφαρμόζουν τις παιδαγωγικές αρχές πάνω στον προγραμματισμό και την υλοποίηση προγραμμάτων σχετικών με την ατομική φροντίδα και αγωγή των βρεφών, προγραμματίζουν και υλοποιούν ημερήσια, εβδομαδιαία, μηνιαία και ετήσια προγράμματα.
- Λαμβάνουν όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την πρόληψη ατυχημάτων.
- Αναζητούν πληροφορίες και μελετούν νέες μεθόδους που προτείνονται από ειδικούς σχετικά με τη διαμόρφωση της προσωπικότητας παιδιών προσχολικής ηλικίας.
- Αντιλαμβάνονται τις όποιες ψυχικές διαταραχές των παιδιών και ενημερώνουν τους ειδικούς (παιδοψυχίατρους, παιδαγωγούς) και τους γονείς των παιδιών.
- Συμβουλεύονται τους ειδικούς και:
 - ✓ φροντίζουν για την πρόληψη των διαταραχών της επικοινωνίας

- ατόμου και τις τυχόν διαταραχές της,
- ✓ τη λήθη του ατόμου, τις απόψεις των ερευνητών και τους τρόπους πρόληψης,
- ✓ τα χαρακτηριστικά και τα είδη των κινήτρων των ορμών και των τάσεων και την επίδρασή τους στον ψυχικό κόσμο του ατόμου.
- Ορίζουν την έννοια της προσωπικότητας και της προσαρμογής και αναφέρουν τα χαρακτηριστικά τους
- Αναλύουν τις μορφές επικοινωνίας και τις αιτίες των διαταραχών της στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας.
- Αναφέρουν και περιγράφουν τους τρόπους συμπεριφοράς και ηγεσίας και επεξηγούν την επιρροή τους στον ψυχικό κόσμο των παιδιών προσχολικής ηλικίας.
- ✓ αναγνωρίζουν και προλαμβάνουν τα είδη των εμποδίων προσαρμογής των παιδιών προσχολικής ηλικίας.
- Εφαρμόζουν δραστηριότητες που προτείνουν οι ειδικοί για την άσκηση της μνήμης και της αντίληψης.
- Ενισχύουν τις μορφές μάθησης με κατάλληλες δραστηριότητες.

Γνωστικό αντικείμενο:

Μουσική αγωγή

- Αναφέρουν τους λόγους για τους οποίους θεωρείται απαραίτητη η μουσική αγωγή σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.
- Αναφέρουν τα όργανα που πρέπει να υπάρχουν σε ένα βρεφονηπιακό σταθμό.
- Αναφέρουν υλικά που χρησιμοποιούνται και περιγράφουν τρόπους για την κατασκευή αυτοσχέδιων μουσικών οργάνων.
- Κατονομάζουν και περιγράφουν τις μουσικές δραστηριότητες που πρέπει να πλαισιώνουν το μάθημα της μουσικής αγωγής στο βρεφονηπιακό σταθμό και αναφέρουν την παιδαγωγική αξία διαφόρων μουσικών οργάνων που χρησιμοποιούνται από τα παιδιά προσχολικής ηλικίας.
- Οργανώνουν γωνιές μουσικών οργάνων επιλέγοντας τα κατάλληλα μουσικά όργανα.
- Κατασκευάζουν όργανα από άχρηστα υλικά.
- Κάνουν μελωδική ανάγνωση από βιβλία με τραγούδια και μελωδίες.
- Κάνουν χρήση μουσικού οργάνου.
- Μελοποιούν παραμύθια ή αυτοσχεδιάζουν ιστορίες με χρήση μουσικών οργάνων.
- Επιλέγουν τα κατάλληλα για κάθε ηλικία μουσικά παραμύθια και επινοούν τρόπους για την ενδιαφέρουσα παρουσίασή τους στα παιδιά.
- Οργανώνουν μια ορχήστρα παιδιών, δένοντας διάφορα μουσικά όργανα για τη μελοποίηση τραγουδιών και παραμυθιών.

Γνωστικό αντικείμενο:

Αισθητική Αγωγή - Εικαστικές τέχνες

- Κατονομάζουν τους τομείς
- Επιλέγουν τα υλικά που χρη-
- Παρέχουν ερεθίσματα και ορ-

της αισθητικής αγωγής ενός παιδιού και περιγράφουν τους τρόπους εφαρμογής τους.

- Εξηγούν την προσφορά της τέχνης στην αισθητική και νοητική εξέλιξη του παιδιού.
- Αναφέρουν και εξηγούν την παιδαγωγική σημασία της ζωγραφικής του παιδικού ιχνογραφήματος, του κολλάζ και της πλαστικής.
- Κατονομάζουν και περιγράφουν τα υλικά της ζωγραφικής, της πλαστικής και του κολλάζ, που χρησιμοποιούνται για αντίστοιχες δημιουργικές δραστηριότητες των παιδιών στο βρεφονηπιακό σταθμό.

σιμοποιούνται σε κάθε τομέα αισθητικής αγωγής και προγραμματίζουν την προμήθειά τους.

- Χρησιμοποιούν με όλους τους δυνατούς τρόπους τα υλικά ζωγραφικής.
- Δημιουργούν (ζωγραφίζουν) συνθέσεις κάνοντας χρήση των μορφολογικών στοιχείων των καλών τεχνών.
- Εφαρμόζουν τις τεχνικές ζωγραφικής σε ύφασμα, γυαλί, πηλό, γύψο.
- Εισάγουν με δημιουργικό τρόπο τα παιδιά στη θεωρία και τεχνική των χρωμάτων και στη χρήση των υλικών.
- Χρησιμοποιούν με τρόπο δημιουργικό και ποικίλο τα υλικά της πλαστικής (πλαστελίνη, πηλό, χαρτοπολτό, ζυμάρι).
- Κατασκευάζουν στάμπες (σφραγίδες) με διάφορα υλικά (πηλό, καπάκια, πλαστελίνη κ.ά.).
- Διακρίνουν τα είδη και τις τεχνικές του κολλάζ, επιλέγουν τα κατάλληλα για τη σχετική τεχνική υλικά και κατασκευάζουν επίπεδο και ανάγλυφο κολλάζ.
- Κατασκευάζουν μακέτες χρησιμοποιώντας άχρηστα υλικά.
- Δημιουργούν καλλιτεχνικές συνθέσεις, κάνοντας χρήση όλων των τεχνικών ζωγραφικής, πλαστικής και κολλάζ.
- Οργανώνουν και διευθετούν κατάλληλα το χώρο για την πραγματοποίηση δραστηριοτήτων εικαστικών τεχνών.

γανώνουν δραστηριότητες που καλύπτουν όλους τους τομείς της αισθητικής αγωγής, ανάλογα με τη θεματική ενότητα του ημερησίου προγράμματος και τα θέματα ενδιαφέροντος του παιδιού.

- Συνεργάζονται με ειδικούς ως προς την διάκριση των σταδίων εξέλιξης του παιδικού ιχνογραφήματος, καθώς και των χαρακτηριστικών προσωπικότητας που είναι πιθανόν να δίνονται μέσα από ένα παιδικό ιχνογράφημα (όσον αφορά στην επιλογή των χρωμάτων, των διαστάσεων και του θέματος).

Γνωστικό αντικείμενο:

Θεατρικό παιχνίδι

- Αναφέρουν και εξηγούν τη σημασία του θεατρικού παιχνιδιού και του αυτοσχεδιασμού στην ανάπτυξη του παιδιού.
- Κατονομάζουν τις πηγές έμπνευσης (αυτοσχέδιες - κατευθυνόμενες) ενός θεατρικού παιχνιδιού.
- Περιγράφουν τη μεθοδολογία της αναπαραγωγής ενός λογο-

- Αναπτύσσουν όλες τις μορφές θεατρικού παιχνιδιού.
- Αναπαράγουν ένα λογοτεχνικό είδος (παραμύθι, ποίημα κ.ά.) σε θεατρικό παιχνίδι και επιλέγουν τον καταλληλότερο τρόπο αναπαραγωγής ανάλογα με το θέμα ενδιαφέροντος των παιδιών και το σκοπό που θέλουν να πετύχουν.
- Δραματοποιούν μύθους, πα-

τεχνικού έργου σε θεατρικό παιχνίδι.

- Ορίζουν την παντομίμα και τους τρόπους έκφρασής της.
- Απαριθμούν άχρηστα υλικά και αναφέρουν τη χρήση για την παρουσίαση ενός θεατρικού παιχνιδιού.
- Επεξηγούν το ρόλο του εμπνευστή στον αυτοσχεδιασμό των παιδιών.

ραμύθια, ιστορίες, γεγονότα, ποιήματα και αφηγούνται ένα περιστατικό ή παραμύθι χρησιμοποιώντας παντομίμα, έκφραση και λόγο.

- Επιλέγουν υλικά και τα χρησιμοποιούν για την αναπαραγωγή ενός θεατρικού παιχνιδιού.
- Αναπτύσσουν όλες τις μορφές των αυτοσχεδιασμών και αυτοσχεδιάζουν πάνω σε οποιαδήποτε θέματα.
- Εκτελούν κινήσεις παντομίμας με μίμηση καταστάσεων, γεγονότων, αισθημάτων, επαγγελμάτων κ.ά.
- Παρέχουν όλα τα κατάλληλα οπτικά και ακουστικά ερεθίσματα για τη συμμετοχή των παιδιών στην αναπαραγωγή αυτοσχεδιασμών, παντομίμας ή θεατρικού παιχνιδιού.
- Οργανώνουν δραστηριότητες σωματικής έκφρασης χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα υλικοτεχνικά μέσα.
- Οργανώνουν και διευθετούν κατάλληλα το χώρο δράσης του θεατρικού παιχνιδιού.
- Εντάσσουν το θεατρικό παιχνίδι στην κατάλληλη ώρα του ημερησίου προγράμματος του βρεφονηπιακού σταθμού.

Γνωστικό αντικείμενο:

Πρώτες βοήθειες

- Κατονομάζουν τις κατηγορίες και τα είδη των φαρμάκων που απαραίτητα περιέχει το κουτί πρώτων βοηθειών του βρεφονηπιακού σταθμού.
- Αναφέρουν και περιγράφουν τους τρόπους παροχής πρώτων βοηθειών σε περιπτώσεις ατυχημάτων, τραυματισμών ή συμπτωμάτων οργανικών ασθενειών, που επισυμβαίνουν ή παρατηρούνται σε παιδιά κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο βρεφονηπιακό σταθμό.
- Εφοδιάζουν το κουτί των πρώτων βοηθειών με τα φάρμακα τα οποία προτείνει ο υπεύθυνος γιατρός.
- Διακρίνουν τα συμπτώματα και παρέχουν πρώτες βοήθειες σε περιπτώσεις:
 - ✓ πυρετικών σπασμών ή εμπύρετων καταστάσεων,
 - ✓ τροφικών δηλητηριάσεων,
 - ✓ λήψης οργανοφωσφορικών ενώσεων,
 - ✓ κατάποσης αντικειμένων,
 - ✓ ύπαρξης ξένων σωμάτων σε όργανα του σώματος, (φάρυγγας, λάρυγγας, μύτη κ.ά.),
 - ✓ λιποθυμίας,
 - ✓ ηλεκτροπληξίας,
 - ✓ εγκαυμάτων,

Γνωστικό αντικείμενο:

Υγιεινή

- Ορίζουν την έννοια της υγιεινής, αναφέρουν το σκοπό και κατονομάζουν τους κλάδους της.
- Ορίζουν την έννοια της επιδημιολογίας, αναφέρουν το σκοπό της, κατονομάζουν και ταξινομούν τα λοιμώδη νοσήματα και περιγράφουν τους τρόπους μετάδοσής τους, και τα μέσα προφύλαξης και καταστροφής των μικροβίων.
- Αναφέρουν και περιγράφουν τους κανόνες και τα απαιτούμενα μέτρα και μέσα για:
 - ✓ την υγιεινή των χώρων του βρεφονηπιακού σταθμού,
 - ✓ την ατομική υγιεινή των βρεφών και νηπίων και του προσωπικού του βρεφονηπιακού σταθμού που ασχολείται μ' αυτά.
- Αναφέρουν τις επικίνδυνες αλλοιώσεις των τροφών και κατανοούν την αναγκαιότητα ελέγχου τους - στο βαθμό του δυνατού - πριν από τη χρήση τους.
- Κατονομάζουν τις ασθένειες που προκαλούνται από την πόση ακατάλληλου νερού και τις απαιτούμενες για την πρόληψή τους ενέργειες.
 - ✓ καταγμάτων και θλάσεων.
- Κάνουν:
 - ✓ υγρή και ζεστή επίδεση τραύματος,
 - ✓ τεχνητή αναπνοή.
- Διακρίνουν τις λοιμώξεις της νεογνικής ηλικίας, εφαρμόζουν τα απαιτούμενα για την πρόληψή τους μέτρα και ακολουθούν τις οδηγίες ειδικών πάνω στα είδη διατροφής τους.
- Διακρίνουν τις λοιμώδεις νόσους που παρουσιάζονται στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας και εφαρμόζουν τις οδηγίες των ειδικών σχετικά με την κάλυψη σωματικών αναγκών των παιδιών.
- Εφαρμόζουν τους κανόνες, τα μέτρα και χρησιμοποιούν τα κατάλληλα μέσα για την υγιεινή και καθαριότητα των χώρων του βρεφονηπιακού σταθμού.
- Ακολουθούν τους κανόνες που αφορούν στην ατομική υγιεινή των παιδιών και του προσωπικού.
- Λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για την πρόληψη των ασθενειών λόγω διατροφής, και πόσης ακατάλληλου νερού.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΤΟΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

Γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που πρέπει να μεταδοθούν στους μαθητευόμενους κατά τη διάρκεια της μαθητείας - πρακτικής άσκησης στα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα.

ΓΝΩΣΕΙΣ

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Γνωστικό αντικείμενο:

Αγωγή Προσχολικής Ηλικίας

- Αναλύουν τη σπουδαιότητα της προσχολικής αγωγής και προσδιορίζουν τους σκοπούς της.
 - Προσδιορίζουν τα διάφορα παιδαγωγικά ρεύματα και κατανοούν τις σύγχρονες παιδαγωγικές αντιλήψεις.
 - Αναλύουν τις αντιλήψεις των παιδαγωγών σχετικά με τις τάσεις και τις σχετικές με τη νοητική εξέλιξη, τις μαθησιακές και ψυχοσυναισθηματικές ανάγκες των παιδιών διαδικασίες της προσχολικής αγωγής, τόσο στο χώρο της Ελλάδας όσο και παγκοσμίως.
 - Αναφέρουν και αναλύουν τις σύγχρονες διδακτικές μεθόδους (διαπολιτισμική, διαθεματική, ομαδοσυνεργατική κ.ά.).
 - Κατονομάζουν τους τομείς αγωγής και εκπαίδευσης των παιδιών και αναλύουν τις ανάλογες δραστηριότητες και δεξιότητες για την εφαρμογή τους.
 - Αναφέρουν τους βασικούς άξονες της μεθοδολογίας και του προγράμματος της προσχολικής αγωγής, όπως ορίζονται από το αρμόδιο υπουργείο.
 - Αναφέρουν την απαιτούμενη στελέχωση και περιγράφουν την απαιτούμενη οργάνωση του χώρου φιλοξενίας των νηπίων και το κατάλληλο υλικό για την επίτευξη των στόχων της προσχολικής αγωγής.
- Συμμετέχουν στο βαθμό των αρμοδιοτήτων τους στην υλοποίηση του προγράμματος προσχολικής αγωγής που ορίζεται από το αρμόδιο υπουργείο και εφαρμόζουν τη μεθοδολογία που ορίζεται από το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Σπουδών για το Νηπιαγωγείο.
 - Διακρίνουν τις ανάγκες των παιδιών και επιλέγουν από τους στόχους των τομέων αγωγής και εκπαίδευσης τους κατάλληλους για την κάλυψή τους.
 - Επιλέγουν και χρησιμοποιούν το κατάλληλο παιδαγωγικό υλικό, ανάλογα με την ηλικία και τις ατομικές ιδιαιτερότητες των παιδιών.
- Συμβουλεύονται τους παιδαγωγούς προσχολικής ηλικίας που απασχολούνται στον παιδικό σταθμό και με την καθοδήγησή τους σχεδιάζουν και οργανώνουν την καθημερινή ζωή, δίνουν κίνητρα για διάφορα παιχνίδια, σχεδιάζουν και ολοκληρώνουν προγράμματα και δημιουργούν το πλαίσιο για την πραγματοποίηση των στόχων, με τρόπο που να παρέχει στα παιδιά υποστήριξη και να προάγει την καλλιέργειά τους.

Γνωστικό αντικείμενο:

Στοιχεία Εξελικτικής Ψυχολογίας

- Αναφέρουν και αναλύουν απόψεις ερευνητών σχετικές με
- Διακρίνουν τους τομείς μάθησης κάθε παιδιού.
- Εφαρμόζουν, με τη συμβολή και τις οδηγίες ειδικών, τις

τη:

- ✓ φύση του παιδιού από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα,
- ✓ θεωρία της ψυχοσεξουαλικής ανάπτυξης, του εγώ και της προσωπικότητας του παιδιού της προσχολικής ηλικίας.
- Αναφέρουν και αναλύουν:
 - ✓ τους τομείς μάθησης,
 - ✓ τα στάδια και τα χαρακτηριστικά της εξέλιξης,
 - ✓ τα χαρακτηριστικά, τον ορισμό και την εξέλιξη της γλώσσας, του λόγου και της σκέψης,
 - ✓ τις συναισθηματικές ιδιαιτερότητες (άγχος, φόβος, προσκόλληση κ.ά.), του παιδιού της προσχολικής ηλικίας.
- Επεξηγούν:
 - ✓ τον βιολογικό κοινωνικό ρόλο του παιδιού σχετικά με το φύλο του,
 - ✓ τη σημασία διαπροσωπικών σχέσεων του παιδιού της προσχολικής ηλικίας,
 - ✓ το ρόλο της οικογένειας στην ανάπτυξη του παιδιού και την επιρροή της σ' αυτό, είτε είναι θετική, είτε αρνητική.
- Βοηθούν στην εξέλιξη της σκέψης, του λόγου και της γλώσσας των παιδιών, προτείνουν είδη παιδικού παιχνιδιού και εφαρμόζουν προγράμματα ασκήσεων που στοχεύουν στην καλύτερη γλωσσική ανάπτυξη τους.
- Αντιμετωπίζουν τις τυχόν δυσκολίες διαπροσωπικών σχέσεων των παιδιών.
- Αντιμετωπίζουν καταστάσεις επιθετικής συμπεριφοράς ενήμερώνοντας τους ειδικούς.
- Αντιλαμβάνονται τις συναισθηματικές ιδιαιτερότητες κάθε παιδιού βρεφικής και νηπιακής ηλικίας (άγχος, φόβος, προσκόλληση κ.ά.), συμβουλεύονται τους ειδικούς και εφαρμόζουν τους τρόπους που αυτοί προτείνουν για την απόσβεση φοβικών και αγχωτικών καταστάσεων.
- Εργάζονται για την ενδυνάμωση των σχέσεων οικογένειας - βρεφονηπιακού σταθμού - παιδιού.

σχετικές με την ψυχική εξέλιξη του ατόμου αρχές, με βάση το μαθησιακό και ψυχολογικό ιστορικό του κάθε παιδιού.

Γνωστικό αντικείμενο:

Λογοτεχνία Προσχολικής Ηλικίας

- Τι είναι λογοτεχνία και τι προσφέρει στα παιδιά της προσχολικής ηλικίας.
- Επεξηγούν τον τρόπο χρήσης ενός λογοτεχνικού είδους από τον / την παιδαγωγό του βρεφονηπιακού σταθμού και της μετάδοσής του στο παιδί της προσχολικής ηλικίας.
- Αναφέρουν τα είδη της παιδικής λογοτεχνίας ανάλογα με το περιεχόμενό τους και την ηλικία των παιδιών στα οποία απευθύνονται.
- Κατονομάζουν τα είδη των παραμυθιών, των μύθων και των παιδικών εικονογραφημένων βιβλίων και επεξηγούν την παιδαγωγική τους σημα-
- Διακρίνουν και ταξινομούν κατά είδος τα λογοτεχνήματα που απευθύνονται σε παιδιά.
- Επιλέγουν τα κατάλληλα για κάθε ηλικία είδη των παιδικών λογοτεχνημάτων.
- Διακρίνουν τα παιδικά βιβλία λαϊκής θεματογραφίας από αυτά της σύγχρονης και τα παρουσιάζουν ανάλογα με το θέμα ενδιαφέροντος των παιδιών.
- Οργανώνουν τη βιβλιοθήκη του βρεφονηπιακού σταθμού επιλέγοντας βιβλία κατάλληλου περιεχομένου και εικονογράφησης για κάθε ηλικία παιδιών.
- Εντάσσουν με τον καλύτερο
- Αυτοσχεδιάζουν πάνω σε γνωστά παιδικά παραμύθια και επινοούν δικές τους ιστορίες ανάλογα με το θέμα που θέλουν να παρουσιάσουν.

σία.

- Επεξηγούν την παιδαγωγική σημασία των παιδικών ποιημάτων και της μυθοπλασίας γενικότερα και το ρόλο τους στην καλλιέργεια της γλώσσας, της φαντασίας και της σκέψης των παιδιών προσχολικής ηλικίας.

Γνωστικό αντικείμενο:

Παιγνίδι

- Κατανοούν και επεξηγούν την παιδαγωγική αξία του παιχνιδιού.
- Αναφέρουν τα πλεονεκτήματα και τη σημασία του ατομικού και ομαδικού παιχνιδιού για παιδιά προσχολικής ηλικίας.
- Κατανοούν και επεξηγούν και τη σημασία του παραδοσιακού παιγνιδιού στη σημερινή εποχή.
- Αναφέρουν υλικά και τρόπους κατασκευής ατομικών, ομαδικών και παραδοσιακών παιγνιδιών.
- Εξηγούν το ρόλο της παρουσίας του παιδαγωγού κατά τη διάρκεια του παιγνιδιού.

Γνωστικό αντικείμενο:

Κουκλοθέατρο - Θέατρο σκιών

- Κατονομάζουν τα είδη και αναφέρουν τον σκοπό του κουκλοθεάτρου.
- Περιγράφουν τη μορφή και τη διαδικασία κατασκευής αυτοσχέδιου κουκλοθεάτρου με άχρηστα υλικά.
- Αναφέρουν είδη κούκλας και περιγράφουν τεχνικές κατασκευής τους από άχρηστα υλικά.

δυνατό τρόπο το παραμύθι, το μύθο και το ποίημα στο ημερήσιο πρόγραμμα του βρεφονηπιακού σταθμού, κάνοντας σωστή χρήση όλων των διαθέσιμων εντύπων της παιδικής λογοτεχνίας.

- Επιλέγουν και αφηγούνται με ελκυστικό και παραστατικό τρόπο παραμύθια κατάλληλα για την ηλικία και το θέμα ενδιαφέροντος των παιδιών.
- Επιλέγουν μύθους και παιδικά ποιήματα κατάλληλα και ενδιαφέροντα (από νοηματική και αισθητική άποψη) για κάθε ηλικία.

- Διακρίνουν τα παιδαγωγικά ατομικά και ομαδικά παιχνίδια που είναι κατάλληλα για κάθε ηλικία και για κάθε στόχο στο βρεφονηπιακό σταθμό.
- Επιλέγουν τα κατάλληλα υλικοτεχνικά μέσα για διάφορα είδη παιχνιδιών και προτείνουν τρόπους κατασκευής παιδαγωγικών παιχνιδιών.

Οργανώνουν:

- ✓ ατομικά παιχνίδια ανάλογα με τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντα του κάθε παιδιού,
- ✓ ομαδικά παιχνίδια με στόχο την κοινωνικοποίηση και την ανάπτυξη της συντροφικότητας.
- Εντάσσουν το παιχνίδι στην κατάλληλη ώρα του ημερησίου προγράμματος του βρεφονηπιακού σταθμού.
- Διευθετούν κατάλληλα το χώρο για ατομικά και ομαδικά παιχνίδια.

- Κατασκευάζουν όλα τα είδη κούκλας με άχρηστα ή χρήσιμα υλικά.
- Κατασκευάζουν παράπηγμα κουκλοθεάτρου και τα σκηνικά του.
- Επιλέγουν τα κατάλληλα έργα (ανάλογα με την ηλικία και το θέμα ενδιαφέροντος των παιδιών), το ρουχισμό κούκλας, τη μουσική και το σκηνικού του έργου.

- Περιγράφουν κινήσεις για το “ζωντανεμα” μιας κούκλας.
- Αναφέρουν τα χαρακτηριστικά του θεάτρου σκιών.
- Περιγράφουν τις τεχνικές κατασκευής σκηνοκώλυτου και φιγούρων θεάτρου σκιών.
- Περιγράφουν κινήσεις για το “ζωντανεμα” μιας φιγούρας του θεάτρου σκιών.
- Αναφέρουν τα είδη και υλικά και περιγράφουν της τεχνικές κατασκευής μαριονέτας.
- Περιγράφουν κινήσεις μαριονέτας.
- Κινούν και ζωντανεύουν με τρόπο έξυπνο και αληθοφανή την κούκλα και αλλάζουν τη φωνή τους ανάλογα με τον ρόλο.
- Κατασκευάζουν ένα αυτοσχέδιο θεατράκι σκιών με απλά υλικά.
- Κατασκευάζουν και κινούν τις φιγούρες του θεάτρου σκιών.
- Επιλέγουν τα κατάλληλα έργα (θετικά μηνύματα, αστείοι χαρακτηριστήρες) για μια παράσταση θεάτρου σκιών.
- Κατασκευάζουν απλές μαριονέτες (κούκλες και ζώα) και το σκηνοκώλυτο που απαιτείται για μια τέτοια παράσταση.
- Κινούν με τα νήματα τις μαριονέτες.
- Οργανώνουν κατάλληλα το χώρο πριν κάθε παράσταση.
- Παρακινούν τα παιδιά και τα βοηθούν να αυτοσχεδιάζουν σε δικές τους θεατρικές παραστάσεις με κούκλες.

Γνωστικό αντικείμενο:

Μουσικοκινητική αγωγή

- Αναφέρουν τα είδη των δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην ικανότητα έκφρασης του ψυχικού κόσμου ενός παιδιού, μέσω του ρυθμού και της σωματικής του κίνησης.
- Αναφέρουν κατευθυνόμενα ή αυτοσχέδια παιχνίδια μέσω της μελωδίας και της κίνησης.
- Κατονομάζουν και αναγνωρίζουν τα όργανα που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία μάθησης της ρυθμικής και μουσικοκινητικής αγωγής στο βρεφονηπιακό σταθμό.
- Χρησιμοποιούν με τρόπο δημιουργικό τα όργανα της ρυθμικής, οργανώνουν ρυθμικές δραστηριότητες και παιχνίδια με σκοπό την εισαγωγή του παιδιού στο ρυθμό και την κίνηση.
- Ενθαρρύνουν τα παιδιά στην έκφραση και στην κίνηση μέσω της μουσικοκινητικής αγωγής, επινοούν μουσικά και ρυθμικά παιχνίδια και προτείνουν βασικές ρυθμικές δραστηριότητες με σκοπό να αποκτήσουν τα παιδιά τον έλεγχο βασικών κινήσεων και να εισαχθούν στην έννοια του ρυθμού.
- Οργανώνουν και επινοούν μουσικοκινητικές και ρυθμικές δραστηριότητες ,ανάλογα με το θέμα ενδιαφέροντος των παιδιών.
- Ερμηνεύουν με δημιουργικές κινήσεις τα κείμενα ή τον ρυθμό των τραγουδιών.
- Παρουσιάζουν με κατάλληλο και ευχάριστο τρόπο στα παιδιά επιλεγμένα μουσικά πα-

ραμύθια, συνδυάζοντας μιμητικές, ρυθμικές και αυτοσχέδιες κινήσεις.

- Εντάσσουν τη ρυθμική και μουσικοκινητική αγωγή στις κατάλληλες ώρες του ημερησίου προγράμματος του βρεφονηπιακού σταθμού.